

Protokoll Trafikrådets möte 2/2026

Tidpunkt tisdagen den 16.06.2025 kl. 12.30-14:XX

Plats Ålands Landskapsregerings möteslokal Utbådan eller via videolänk.

Deltagare	Infrastrukturminister Camilla Gunell	(Ordförande)
	Roger Husell (distans) och Leif Eriksson	(Brändö kommun)
	Stefan Laine och Rainer Juslin (distans)	(Föglö kommun)
	Satu Numminen (distans)	(Kumlinge kommun)
	Natalie Björk	(Kökar kommun)
	Göran Stenroos	(Sottunga Kommun)
	Anders Englund	(Vårdö kommun)

Övriga

Niclas Karlsson, kommundirektör Kökar

Anders Wikström, kommundirektör Kumlinge (distans)

Egil Mattsson, kommundirektör Brändö

Anders Sundblom, Bro- och hamningenjör

Niklas Karlman, biträdande avdelningschef

Ida Mann, byråchef Transportbyrån

Yessica Åberg, Informatör (distans)

Ärenden

1. Mötets öppnande.
2. Godkännande av föredragningslistan
3. Infrastrukturprojekt
 - a. Hastersboda inkl. farledsplan och vägplan – presentation
 - i. Väg- och farledsplan är utställda. Vägplanen fastställs vecka 25. Sista dagen för bemötande för farledsplanen den 16/6, planen är fastställande i augusti. Efter fastställande görs miljötillståndsansökan.
 - ii. För väg till Hastersboda finns förfrågningsunderlag inkl. färdiga arbetshandlingar klara. Ska bjudas ut så att entreprenörer kan räkna

på anbud under våren 2027. Byggstart hösten 2027 med två rås byggtid. Det planeras en 7 m bred väg utan separat cykelväg. I miljöberrättelsen för vägplanen är bedömningen att trafikströmmarna på vägen blir relativt glesa och koncentrerade till färjeavgångarna.

- b. Snäckö färjefäste planeras bli klart i juni 2027
- c. Det tittas på omledning av väg förbi Svinö.
- d. Vägplan Degerbysundsbron fastställs i början av augusti. Byggnation är planerad till 2028 – 2029.
- e. Torsholma vägbank
 - i. Byggnation september – december 2026 med färjetrafik till gamla Torsholma färjefäste. Gamla färjefästet får två nya dykdalber. Bedöms inte vara så väderkänsligt. Klaffen ska undersökas ytterligare.
- f. Frågor/svar/kommentarer:
 - i. Turlista Norra linjen hösten 2026 – det borde inte finnas krav på eco-driving under perioden.
 - 1. Turlistorna för Norra linjen ger högre hastigheter för färjorna än ordinarie turlistor för 2026.
 - ii. Turlista för kombination buss och färja i Hummelvik för måndagar högsäsong: bussen anländer till Hummelvik enligt turlista kl. 17:25 Alfågeln avgår enligt turlista kl. 17:15.
 - 1. Frågan tas vidare inom byrån.
 - iii. Turlistorna behöver hållas av färjorna.
 - iv. Vad var problemet med klaffen vid Torsholma färjefäste fredagen den 12/6?
 - 1. Fel i givare för klaffen.
 - v. Behöver finnas telefonnummer till bussarna. Den 15/6 blev tre efter i Svinö kl. 12:15. Bussen inväntade ej resenärer. Placeringen av busshållplats ej optimal i hamnen.
 - 1. Hamnplanen i Svinö ses över, försöker hitta en bättre placering för hushållsplaten.
 - vi. Telefonnummer till caféerna på färjorna är borta, var finns de?
 - 1. Telefonnummer till caféerna på färjorna finns på Ålandstrafikens hemsida för respektive färja under rubriken Våra färjor.
 - vii. Behov av telefonnummer till färjorna för avbokning av tidiga turer.

1. LR arbetar för närvarande fram rutiner kring kunders möjlighet till direktkontakt till färjorna.

viii. Besättningen

1. Kan utbildas i att ta emot samtal från kunder.
2. Behöver kunna förklara för kunder varför det är begränsad plats på färjan pga. tex. bränsletransport.
3. Besättningen behöver generellt ha bättre bemötande av kunderna.

ix. Kombinationer mellan färjorna behöver även inkludera linfärjorna.

4. Upphandling Färjetrafik 2028 – 2042

a. Upphandlingsprocessen (I)

- i. Riskanalys – politisk inblandning bedömds som största risk.
- ii. Ettillgång – under förhandlingarna kommer entreprenörerna få frågan vad de behöver för information för att kunna ge anbud.

b. Krav färjorna (I)

- i. Diskussion om servicenivå gällande café och varm mat. Dagens avtal ställer krav på varm mat endast för Södra linjen och på Hummelvik-Torsholmalinjen.
- ii. Färjan till Sottunga anses ha fått lågt ställt krav gällande kapacitet. Behöver kunna ta både tunga transporter samt personbilar på samma tur.

c. Omfattning trafik (I)

- i. Trafiken till Husö behöver uppfylla behovet med att kunna ta sig till fasta Åland för ärenden under en dag och att kunna åka ut till byn över helgen.
- ii. Kyrkogårdsö har i framtiden behov av skoltrafik.
- iii. Kökar ser behov av större kapacitet på trafiken till/från Galtby.

d. Frågor/svar/kommentarer:

- i. I kommande avtal vill kommunerna se krav på möte mellan brukare och entreprenör.
- ii. Kommunerna behöver få information om ändringar som påverkar trafiken – tex. ändringar för livsmedelstransporter
- iii. Enklingelinjen behöver justeras för att kombinationer ska kunna göras med huvudlinjen.
- iv. Finns det någon vald turordning för i vilken ordning linjer elektrifieras

1. Nej. Det finns krav gällande utsläpp – reduktion med 50 % 2036. E kan bestämma turordning. Vite tas ut om utsläppskraven inte uppfylls.
2. Estimeringen är att det går att refusera utsläppen med 70–80 % genom elektrifiering. Det verkar vara mest lönsamt att börja med att elektrifiera Föglölinjen.
- v. Hur länge tar det tills alla linjer är elektrifierade?
 1. Svårt att säga.
- vi. Hur kan kommande avtal avslutas i förtid?
 1. Det är inte bra att göra att avtalet är enkelt att sägas upp – då vill inga entreprenörer ge anbud.
- vii. Vad händer med passbåtstrafiken?
 1. Den planeras fortgå som tidigare. Den ingår ej i kommande upphandling för huvudlinjerna.
- viii. Brändö-Kumlingelinjen behövs fortsättningsvis i någon form efter kort-rutt lanseras på Norra linjen.

5. Övriga ärenden

- a. Ministern lyfte idén att matartrafiken i framtiden kunde övergå i kommunens ägo.
- b. Är det möjligt för privata rederier att trafikera färjfastena för skärgårdstrafiken.
 - i. I dagsläget ses inget direkt hinder för detta.
- c. Landskapsregeringen arbetar med att projektet gällande persontransporter/passagerartrafik – startar upp i höst. Bra om detta projekt kan bidra med att binda ihop norra och södra skärgården.
- d. Prästösund – elektrifiering av F123
 - i. Två färjor trafikerar linjen när F123 byggs om.
 - ii. Hur används dagmannen?
 1. Landskapsregeringen återkommer med svar.
 - iii. Förslag från Vårdö kommun att köra utan turlista när F123 byggs om.
- e. Turtäthet Björkölinjen
 - i. Behöver möta upp behov av alla boende
 - ii. Kumlinge trafikgrupp ha talat med alla boende
 - iii. Ministern och förman för linjeförarna ha möte med boende den 21/6.
 - iv. Förslag från Kommunen att se till att det finns flexibilitet i turlistor när förutsättningar ändras.

6. Mötets avslutande samt nästa möte.

I – informationspunkt

D – diskussionspunkt